

Oznámenie o strategickom dokumente

Nízkouhlíková stratégia

Mesto Strážske

podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

február 2022

OBSAH

1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	1
2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE.....	2
2.1	Názov	2
2.2	Charakter.....	2
2.3	Hlavné ciele	2
2.4	Obsah (osnova)	3
2.5	Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.	6
2.6	Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.....	7
2.7	Vzťah k iným strategickým dokumentom.	1
2.8	Orgán kompetentný na jeho prijatie.....	2
2.9	Druh schvaľovacieho dokumentu	3
3	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	4
3.1	Požiadavky na vstupy	4
3.2	Údaje o výstupoch	5
3.3	Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	7
3.4	Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.	7
3.5	Vplyv na chránené územia.....	7
3.6	Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu	8
3.7	Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.....	8
4	DOTKNUTÉ SUBJEKTY	9
4.1	Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení.....	9
4.2	Zoznam dotknutých subjektov a dotknutých obcí	9
4.3	Dotknuté susedné štáty	9
5	DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	10
5.1	Mapová a iná grafická dokumentácia	10
5.2	Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu	10
6	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA	11
7	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	12
7.1	Meno spracovateľa oznámenia	12

7.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	12
---	----

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

Obstarávateľ	Mesto Strážske
IČO	00329622
Sídlo	Mestský úrad Strážske Námestie Alexandra Dubčeka 300/1 072 22 Strážske
Kontaktná osoba	Ing. Vladimír Dunajčák
Telefón	056/3812482
E-mail	primator@strazske.sk
Konzultant	TERA green s.r.o
IČO	46879544
Sídlo	Orechová 1701/23, Bardejov 085 01
Kontaktná osoba	Ing. Andrea Štefanková
Telefón	+421 910 901 461
E-mail	stefankova@teragreen.sk

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

2.1 Názov

Nízkouhlíková stratégia mesta Strážske.

2.2 Charakter

Nízkouhlíková stratégia je komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO₂.

Nízkouhlíková stratégia navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni, práve naopak, realizácia každého opatrenia má za následok zlepšenie kvality životného prostredia v regióne. Realizácia opatrení nízkouhlíkovej stratégie bude mať primárne priaznivý vplyv nie len na zlepšenie úrovne lokálneho životného prostredia, ale taktiež aj na zlepšenie kvality ovzdušia v riešenom území, čím sa dosiahne vyššia životná úroveň z pohľadu zdravia miestnych obyvateľov.

Podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov posudzovanie vplyvov nízkouhlíkovej stratégie na životné prostredie je v kompetencii Okresného úradu v Michalovciach – odbor starostlivosti o životné prostredie.

2.3 Hlavné ciele

Predkladaná nízkouhlíková stratégia je zameraná na vývoj a implementáciu relevantných integrovaných územných stratégií a plánov na zvýšenie využívania potenciálov endogénnej obnoviteľnej energie a na zlepšenie regionálnej energetickej výkonnosti. Podnecuje navrhovanie a testovanie koncepcií a nástrojov na využívanie endogénnych obnoviteľných zdrojov energie. Vytvára priestor na vývoj a implementáciu územných stratégií na zlepšenie energetického manažmentu vo verejnom i súkromnom sektore v danom regióne. Umožňuje vývoj stratégií a politík na základe dopytu, zameraných na zníženie spotreby energie (napríklad inteligentné meranie, distribúcia inteligentných spotrebiteľských aplikácií atď.) a na rozvoj a testovanie riešení na lepšie prepojenie a koordináciu energetických sietí zameraných na integráciu a využívanie obnoviteľných zdrojov energie za účelom zníženia uhlíkovej stopy CO₂ v regióne.

Cieľ zníženia emisií CO₂ je určený ako absolútne zníženie emisií **82,60%** a je definovaný porovnaním s východným rokom. Miestna samospráva určila východný rok 2018, ku ktorému poskytla najkomplexnejšie a najspoľahlivejšie údaje na zostavenie bilancie.

2.4 Obsah (osnova)

1 Identifikačné údaje

- 1.1 Identifikačné údaje objednávateľa
- 1.2 Identifikačné údaje zhotoviteľa
- 1.3 Identifikačné údaje schvaľovateľa
- 1.4 Identifikačné údaje harmonogramu tvorby stratégie
- 1.5 Identifikačné údaje poskytovateľa príspevku stratégie

2 Úvod

- 2.1 Charakteristika, účel a potreba nízkouhlíkovej stratégie
- 2.2 Relevantné strategické dokumenty a ich väzba na strategický dokument

NUS

3 Regionálne využitie nízkouhlíkovej stratégie

4 Popis a charakteristika územia

- 4.1 Charakteristika územia
- 4.2 Sociálno-demografická charakteristika
 - 4.2.1 Analýza demografického vývoja
 - 4.2.2 Analýza občianskej infraštruktúry
 - 4.2.3 Analýza technickej infraštruktúry
 - 4.2.4 Analýza environmentálneho prostredia
 - 4.2.5 Analýza klimatických podmienok
- 4.3 SWOT analýza

5 Bilancie emisií skleníkových plynov

- 5.1 Zhrnutie výsledkov BEI

6 Nízkouhlíková stratégia

6.1 Opatrenie č. 1: Zníženie energetickej náročnosti budov miestnej samosprávy

6.1.1 Budovy vo vlastníctve miestnej samosprávy

6.1.2 Navrhované opatrenia a aktivity pre budovy miestnej samosprávy

6.1.3 Predpokladané dosiahnutie cieľov aplikáciou opatrenia č.1

6.2 Opatrenie č. 2: Zníženie energetickej náročnosti budov rodinných domov

6.2.1 Rodinné domy

6.3 Opatrenie č. 3: Vodozadržné opatrenia

6.4 Opatrenie č. 4: Zavedenie energetickeho manažmentu

6.5 Opatrenie č. 5: Zníženie energetickej náročnosti v doprave

6.5.1 Vozový park samosprávy a podpora elektromobility

6.5.2 Nadregionálne riešenie autobusovej a železničnej dopravy

6.5.3 Letecká doprava

6.5.4 Parkoviská na území samosprávy

6.5.5 Navrhované opatrenia pre vozový park samosprávy

6.5.6 Cyklotrasy v území samosprávy

6.6 Opatrenie č. 6: Nakladanie s odpadmi

6.6.1 Obehové hospodárstvo

6.6.2 Quintuple Helix

6.6.3 Kompostovanie

6.6.4 Zberné dvory

6.6.5 Využitie SMART technológií pri nakladaní s odpadmi

6.6.6 Analýza zberu

6.6.7 Inteligentná separácia

- 6.6.8 Inteligentná užívateľská aplikácia
- 6.7 Opatrenie č. 7: Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia
 - 6.7.1 SMART vo verejnom osvetlení
 - 6.7.2 Iniciatívy financovania SMART CITY
 - 6.7.3 Stratégia inteligentného mesta
 - 6.7.4 SMART partnerstvá
 - 6.7.5 Využitie technológií a digitálnych riešení
 - 6.7.6 Zdieľanie znalostí naprieč mestami
 - 6.7.7 Infraštruktúra a dopravné spojenia
 - 6.7.8 SMART doprava
- 7 Komunikačné a informačné aktivity
 - 7.1 Navrhnuté aktivity s cieľom zabezpečiť informovanosť verejnosti
- 8 Bibliografia

2.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Nízkouhlíková stratégia nemá variantné riešenia. Navrhované opatrenia nie sú pre užívateľa záväzné, majú charakter poradný. Vždy je na zvážení adekvátnych príležitostí a možností, ktoré opatrenia a v akom rozsahu sa budú realizovať. Strategický dokument je otvorený a je potrebné vo fáze implementácie stratégie systematické sledovanie a vyhodnocovanie priebežného postupu realizácie stratégie z hľadiska dosahovania jej cieľov. Následne hodnotenia budú zapracované do stratégie tak, aby pomohli dosiahnuť stanovené ciele stratégie novými alebo upravenými aktivitami a opatreniami.

2.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Spracovanie NUS v jednotlivých krokoch:		Identifikácia potreby NUS		Nastavenie projektu na vypracovanie NUS			Analytická časť NUS			Stanovenie plánovaných aktivít a opatrení NUS			Posúdenie vplyvov strategického dokumentu na životné		Schvaľovanie NUS	
		Organizačná štruktúra NUS	SWOT analýza	Harmonogram	Plán riadenia spolupráce a komunikácie	Rozpočet	Zber dát	Analýza a vyhodnotenie údajov	Stanovenie základných emisií CO2 (BEI)	Spracovanie matice aktivít a opatrení	Nastavenie implementácie, financovania a vyhodnocovania NUS	Spracovanie NUS na pripomienkovanie a posúdenie	Pripomienkovanie NUS objednávateľom	Úprava a dopracovanie NUS	Dopracovanie podpornej dokumentácie, metodiky a evaluácie NUS	Schvaľovanie NUS zastupiteľstvom ŽSK
2021	september															
	október															
	november															
	december															
2022	január															
	február															
	marec															
	apríl															
	máj															
	jún															
	júl															
	august															
	september															
	október															
	november															
	december															
2022	január															
	február															

2.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Vypracovaná nízkouhlíková stratégia vychádza z hlavných princípov obsiahnutých v strategických dokumentoch:

Medzinárodnej úrovne:

- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC)
- Parížska dohoda
- Kjótsky protokol
- Enviromentálny akčný plán
- Klimatický a energetický rámec 2030
- Roadmap 2050
- Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo
- Stratégia Európa 2020
- Klimatický a energetický balík
- Rozhodnutie o spoločnom úsilí (Effort Sharing Decision, ESD)

Národnej úrovne:

- Energetická politika Slovenskej republiky (2014)
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (2018)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 -2030 (2018)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR (2008)
- Koncepcia energetickej efektívnosti Slovenskej republiky
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2017-2019 s výhľadom do roku 2020 (2017)

- Koncepcia využívania OZE
- Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike
- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020 (2015)

Miestnej a regionálnej úrovne:

- Územný plán mesta Strážske
- Program rozvoja mesta Strážske 2016-2022
- Program odpadového hospodárstva mesta Strážske
- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Strážske

Okrem spomínaných strategických dokumentov sa vychádzalo z údajov uverejnených v nasledovných zdrojoch:

- Štatistický úrad – datacube na internete
- Prognóza vývoja – Prognostický ústav SAV
- Celoštátne sčítanie dopravy 2015 – Slovenská správa ciest
- SHMU
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra – Atlas máp stability svahov
- Mapy google, openstreetmap
- Kataster portal

2.8 Orgán kompetentný na jeho prijatie

Podľa §3 písm.n) zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je schvaľujúcim orgánom na prijatie dokumentu nízkouhlíkovej stratégie orgán verejnej správy príslušný na schválenie strategického dokumentu. V zmysle zákona č.302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych

krajoch) §11 ods.2 písm. c) je Zastupiteľstvu mesta Strážske vyhradené schvaľovať regionálne rozvojové plány a programy.

2.9 Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenia Zastupiteľstva mesta Strážske.

3 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

3.1 Požiadavky na vstupy

Spracovanie a realizácia NUS si vyžaduje ľudské a finančné zdroje. Miestna samospráva zvolila pri tvorbe NUS prístupy využitia interných a externých zdrojov a to delegovaním pracovných úloh na jednu z regionálnych energetických agentúr. Interné kapacity mesta predstavujú zamestnanci mesta. Vypracovanie a realizácia NUS budú financované z Operačného programu Kvalita životného prostredia. V dôsledku implementácie NUS nebude navyšovaná personálna kapacita organizačnej štruktúry mesta. Ciele a opatrenia vyplývajúce z tejto stratégie budú plnené v rámci existujúcich organizačných kapacít a budú včlenené do existujúcich rozvojových procesov v meste.

Vypracovaná stratégia sa opiera sa o bilanciu základných emisií (BEI) a zároveň navrhuje opatrenia na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Geografické hranice BEI sú určené administratívnou hranicou samosprávy. Základná bilancia tvorby CO₂ vychádza z konečnej spotreby energie na území miestnej samosprávy, a to buď priamo spaľovaním paliva v rámci územia samosprávy, alebo nepriamo spaľovaním paliva pre výrobu elektrickej a tepelnej energie, ktorá sa využíva a spotrebuje na území samosprávy. Na prepočet tvorby emisií CO₂ boli použité štandardné emisné faktory v súlade s platnou legislatívou o energetickej hospodárnosti budov.¹ Štandardné emisné faktory vyčíslujú množstvo uhlíka v každom palive a CO₂ je najdôležitejší skleníkový plyn a tvorba emisií CH₄ a N₂O je zanedbateľná. Z hľadiska udržateľnosti využívania biomasy/biopaliva z lokálnych zdrojov a miestnej alebo certifikovanej výroby zelenej elektriny je tvorba emisií CO₂ nulová.

Samotné spracovanie nízkouhlíkovej stratégie mesta začala v roku 2020 a prebiehala podľa harmonogramu:

¹ Vyhláška č.324/2016 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MDVaRZ SR č.364/2012 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č.555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Identifikačné údaje harmonogramu tvorby stratégie	
Identifikácia potreby NUS	3 -10 mesiacov
Nastavenie projektu vypracovania NUS	3 mesiace
Analytická časť NUS	3 - 8 mesiacov
Stanovenie plánovaných aktivít a opatrení NUS	1 - 7 mesiacov
Spracovanie matice aktivít a opatrení NUS	4 mesiace
Nastavenie implementácie, financovania a vyhodnocovania NUS	3 - 7 mesiacov
Schvaľovanie stratégie	1 mesiac

3.2 Údaje o výstupoch

Výstupom hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie bude samotná Nízkouhlíková stratégia mesta schválená Zastupiteľstvom mesta.

Nízkouhlíková stratégia je vypracovaná v súlade s Dohovorom primátorov a starostov pre klímu a energetiku (SECAP). Vychádza z hlavných princípov obsiahnutých v strategických dokumentoch, ako aj zo strategických dokumentov na miestnej a regionálnej úrovni. Je to komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO₂. Navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni, práve naopak, realizácia každého opatrenia má za následok zlepšenie kvality životného prostredia v regióne.

Plánované aktivity a opatrenia po dobu platnosti stratégie sú sústredené na jednotlivé sektory:

1. Budovy vo vlastníctve miestnej samosprávy:

- administratívne budovy,
- budovy škôl a školských zariadení,
- bytové domy,
- budovy nemocníc a zdravotníckych zariadení,
- športové haly a iné budovy určené na šport,
- iné objekty.

2. Rodinné domy.

3. Verejné osvetlenie.

4. Tepelná energetika.

5. Doprava.

6. Plochy pre verejné a komunálne využívanie.

7. SMART city.

Implementačná časť stratégie identifikuje možné zdroje financovania navrhovaných opatrení, odhad ich plánovaného prínosu k zníženiu emisií skleníkových plynov alebo k zvýšeniu záchytovej kapacity, vrátane návrhu indikátorov na sledovanie a vyhodnocovanie dosahovania cieľa v nastavenom systéme MEI (monitorovanie emisií).

Súhrn opatrení NUS:

Opatrenie č. 1: Zníženie energetickej náročnosti budov miestnej samosprávy

Opatrenie č. 2: Zníženie energetickej náročnosti budov rodinných domov

Opatrenie č. 3: Vodozádržné opatrenia

Opatrenie č. 4: Zavedenie energetického manažmentu

Opatrenie č. 5: Zníženie energetickej náročnosti v doprave

Opatrenie č. 6: Nakladanie s odpadmi

Opatrenie č. 7: Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia

Riešená problematika je interdisciplinárna a preto pri jej plnení bude potrebná aktívna účasť všetkých relevantných účastníkov z organizácií miestnej samosprávy, podnikateľských subjektov, neziskových organizácií, mimovládnych inštitúcií, aktivistov pôsobiacich v rámci jednotlivých hodnotených sektorov a kľúčových oblastí a v neposlednom rade aj občanov mesta.

3.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Plánované aktivity a opatrenia v strategických sektoroch budovy miestnej samosprávy, rodinné domy, verejné osvetlenie, tepelná energetika, doprava, plochy pre verejné a komunálne využitie a SMART city sú zamerané na znižovanie tvorby emisií CO₂. Implementáciou záverov stratégie je možné predpokladať neutrálne alebo skôr priame ako aj nepriame prevažne pozitívne vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení.

3.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Schválením nízkouhlíkovej stratégie a realizáciou opatrení v jednotlivých sektoroch sa očakávajú skôr všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.

3.5 Vplyv na chránené územia

Nízkouhlíková stratégia návrhmi aktivít a opatrení má znížiť emisie skleníkových plynov a sledovaných emisií. Ciele stratégie a navrhované aktivity a opatrenia nie sú priestorovo ohraničené a sú navrhované v intraviláne mesta. Stratégia podporuje využívanie medzisektorálneho prístupu a je preto predpoklad, že pri definovaní cieľov a opatrení sa bude prihliadať na záujmy ochrany prírody a možné dopady na chránené územia. Návrh a schválenie Stratégie nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

3.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu, vo vzťahu k životnému prostrediu, sa neočakávajú.

3.7 Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice

V rámci vypracovania oznámenia a identifikácie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, neboli identifikované významné negatívne vplyvy, ktoré by presahovali štátne hranice. Zo zamerania a cieľov strategického dokumentu sa predpokladajú skôr pozitívne vplyvy presahujúce štátne hranice.

5 DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

5.1 Mapová a iná grafická dokumentácia

Strategický dokument obsahuje mapovú dokumentáciu. Iná grafická dokumentácia nie je v dokumente NUS.

5.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Podrobnosti o materiáloch použitých pri vypracovaní strategického dokumentu sú uvedené v samotnom strategickom dokumente.

6 MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Mesto Strážske, Námestie Alexandra Dubčeka 300/1, 072 22 Strážske

Február 2022

7 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

7.1 Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Andrea Štefanková, TERA green s.r.o., Orechová 1701/23, 085 01 Bardejov

č.t.: +421 910 901 461

email: stefankova@teragreen.sk

7.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

Ing. Vladimír Dunajčák
primátor mesta Strážske